

KUVAYI MİLLİYYE DESTANI'NDAN¹

Nazım Hikmet RAN (1902-1963)

Sonra
Sonra, 31 Ağustos günü
ordularımız İzmir'e doğru yürürken
serseri bir kurşunla vurulan
Deli Erzurumluydu
Devrildi.
Kürek kemikleri altında toprağı duydu.
Baktı yukarı,
baktı karşıya.
Gözleri hayretle yandılar:
önünde, sırtüstü, yan yana yatan postalları
her seferkinden kocamandılar.
Ve bu postallar daha bir hayli zaman
üzerlerinden atlayıp geçen arkadaşlarının arkasından
seyredip güneşli gökyüzünü
ihtiyar bir muhacir karısını düşündüler.
Sonra,
Sonra, sarsılıp ayrıldılar birbirlerinden
ve Deli Erzurumlu ölürken kaderinden
yüzlerini toprağa döndüler
Solda, ilerdeydi Ali Onbaşı
Kan içindeydi yüzü gözü
Bir süvari takımı geçti yanından dörtnala.
Kaçanı kovalamıyordu yalnız
ulaşmak da istiyordu bir yerlere
ve sadece kahretmiyor
yaratıyordu da.
Ve kılıçların
nalların
ellerin
ve gözlerin pırıltısı
ardı ardına çakan aydınlık bir bütündü.
Ali Onbaşı bir şimşek hızıyla düşündü
ve şu türküyü duydu:
("Dörtnala gelip uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrağ başı gibi uzanan

¹ Nazım Hikmet, "Kuvayı Milliye Destanı", *Kuvayı Milliye / Destan* [Haz. Cevdet Kudret], 3.bs., Bilgi Yayınevi, Ankara, 1986, ss. 119-123; A.mlf., "Sekizinci Kitap: 26 Ağustos Gecesinde Saatlar İki Otuzdan Beş Otuza Kadar ve İzmir Rıhtımından Akdeniz'e Bakan Nefer", *Kuvâyi Milliye: Şiirler 3: Kuvâyı Milliye / Saat 21-22 Şiirleri / Dört Hapsihaneden / Rubailer*, 25.bs., Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2018, ss. 88-91.

bu memleket bizim.
Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benzeyen toprak
bu cehennem, bu cennet bizim
Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın.
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu davet bizim.
Yaşamak bir ağaç gibi kardeşçesine
Bu hasret bizim...”)

Sonra.
Sonra, 9 Eylülde İzmir’e girdik
ve Kayserili bir nefer
yanan şehrin kızılıtsı içinde gelip
öfkeden, sevinçten, ümitten ağılıya ağılıya,
Güneyden Kuzye,
Doğudan Batıya
Türk halkıyla beraber
seyretti İzmir rıhtımından Akdeniz’i

Ve biz de burada bitirdik destanımızı.
Biliyoruz ki layığınca olmadı bu kitap.
Türk halkı bağışlasın bizi,
onlar ki toprakta karınca
suda balık
havada kuş kadar
çokturlar,
Korkak
cesur
cahil
hakim
ve çocukturlar
ve kahreden
yaratan ki onlardır,
kitabımızda yalnız onların maceraları vardır...